

OCHRANA INVESTIC DO FOTOVOLTAICKÝCH PROJEKTŮ

Poslanecká sněmovna schválila dne 9.11.2010 novelu zákona č. 180/2005 Sb. a zavedla odvod (označovaný také jako „srážková daň“) z tržeb za elektřinu z FVE, které byly uvedeny do provozu mezi 1.1.2009 a 31.12.2010. Sazba odvodu činí 26%, resp. 28% v závislosti na formě podpory.

Pokud novela nabude účinnosti, dojde k podstatnému zhoršení podmínek pro ekonomické fungování FVE. Investoři, kteří investovali do výstavby nebo nákupu FVE, nyní hledají možnosti ochrany svých investic.

Účinným nástrojem může být ochrana na základě mezinárodního práva veřejného, tedy na základě **dohod o ochraně a podpoře investic**. Těchto dohod uzavřela Česká republika přes sedmdesát. Každá z nich má poněkud jiné znění, většina však obsahuje účinné prostředky ochrany proti zásahům státu směřujícím proti investicím do FVE.

Důležité je, že v režimu mezinárodního investičního práva se lze domáhat ochrany i pro české podniky, pokud bylo jejich **vlastnictví včas převedeno do zahraničí**. Ochranu přitom nevylučuje, že zahraniční subjekt vlastní českou FVE, resp. projektovou společnost je plně vlastněn českými osobami. Podmínkou však je, že k převodu do zahraničí došlo předtím, než problém vznikl. Pokud vlastnictví české FVE dosud do zahraničí převedeno nebylo, převod uskutečněný až v současnosti již ochranu před srážkovou daní v její současné podobě nemůže zajistit.

Dohody o ochraně a podpoře investic mezi jiným poskytují investorům ochranu proti **nepřímému vyvlastnění**. Z rozhodovací praxe investičních tribunálů jednoznačně vyplývá, že i **excesivní zdanění** může být formou vyvlastnění.

Dohody dále investorům zajišťují tzv. standard **spravedlivého a rovného zacházení**. Ochrana proti zásahům hostitelského státu se v mezinárodním investičním právu odvozuje od tzv. **legitimních očekávání investora**. Pokud v okamžiku realizace investice mohli investoři spoléhat na zákonem garantované výkupní ceny elektřiny, jedná se o legitimní očekávání velmi silná a bude jim náležet vysoký stupeň ochrany.

Lze tedy shrnout, že pokud má FVE zahraniční vlastníky, s největší pravděpodobností budou moci po zavedení tzv. srážkové daně zažalovat ČR v investiční arbitráži. V úvahu může přicházet i spojení projednávání nároků více investorů v jedné arbitráži se všemi výhodami, které z takového postupu vyplývají.

Autor: **Stanislav Servus**

23. 11. 2010

Zdroj: <https://www.epravo.cz/top/clanky/ochrana-investic-do-fotovoltaickych-projektu-68464.html>